

KANSER AŞISI KANSERDEN KORUYABİLİR Mİ?

Bilinen on tür insan kanserine karşı, koruyucu aşının geliştirilmesi ile ilgili çalışmaların Çin'de başlamış bulunduğu bildirilmektedir.

Deneyde kullanılan aşı, daha önce öldürücü karaciğer enfeksiyonlarının önlenmesinde kullanılan Hepatit B aşısıdır. Hızla öldüren bir kanser türü olan Hepatosellüler karsinom, çoğunluğu Asya ve Afrika'da olmak üzere yılda 250.000 kadar insanın ölümüne yol açmaktadır. Çin'de de yaygın olan kanserlerin ilk üçünden biridir.

Bilindiği gibi eskiden beri araştırmacılar kanseri önleyen aşılara üzerine çalışmaktalar. Fakat bugüne dek önemli bir gelişme kaydedilmemiştir. Tavuklarda görülen bir tür lösemi olan Marek hastalığına karşı etkin bir bağışıklık elde edilmişse de insanlarda henüz bir ilerleme sağlanamamıştır.

Çin'deki bugünkü çalışmalar, hepatosellüler karsinomun, kronik hepatit B enfeksiyonun bir komplikasyonu olduğunu bildiren eski epidemiyolojik çalışmalardan yola çıkılarak sonuca varmak istenilmektedir. Bilindiği gibi, hepatit B enfeksiyonu geçirmiş olanlarda hepatosellüler karsinom'un oluşması için 20-40 yıl geçmesi gerekir. Yalnız şunu unutmamak gerekir ki bu enfeksiyonu farkında olmadan hafif geçirenler arasında da karsinom müşahade edilmektedir. Bağışıklık deneyinin ardındaki teori basittir. Aşı insanları hepatit B enfeksiyonundan %

95 oranında koruduğuna göre, aşının yaygın kullanımı hepatit B enfeksiyonunu azaltacak ve bir çok vakada akut ve kronik hepatit tiplerine karşı bağışıklık sağlanacaktır. Sonuç olarak hepatit B'nin önlenmesi dolayısıyla hepatosellüler karsinom da önlemiş olacaktır.

Tabii ki bu karsinomun oluşmasında, Hepatit B enfeksiyonunun en büyük paya sahip olduğunu bildiğimiz halde başka etkenleri de nazari dikkate almamız gerekir.

Bu teori üzerine çalışmalar sürmektedir. Taiwan'da da dikkati çeken çalışmalar mevcuttur.

Uzmanlar Çin bağışıklık deneylerinin bilimselliğini kabul etmekle birlikte bu hipotezin denenmesini beklemekteler. Kuşkusuz bu deneyler başarıya ulaşırsa, kanser araştırmalarında yeni aşamalarla karşılaşılacaktır.

Kadınlara Daha Fazla Kalsiyum

Britanya ve Avustralya'da iki doktor menopozdaki kadınlara östrojen ihtiva eden preparat vererek kalsiyum kaybını, dolayısıyla kemik eğrilmelerini ve kalça kırıklarını önlediklerini göstermişlerdir.

"The New England Journal of Medicine" dergisinde yayınlanan bu çalışmaya göre kemik mobilizasyonunun fazlalığına göre östrojen dozu yükseltilebilmektedir. Bu vakalara kalsiyum da kombine edilmeli ama kalsiyumun yalnız verilmesi yeterli olamaz.

Çalışmalar, Britanya'da General Infirmary in Leeds'in mineral metabolizma ünitesinden Dr. Anthony Horsman tarafından, Avustralya'da, Royal Adelaide Hospital'da Dr. Christopher Nordin tarafından gerçekleştirildi.

Bilindiği gibi 65 yaşın üstünde beyaz ve doğulu kadınların dörtte biri belirgin kemik kaybından muzdariptir. Kalan öbür kesimin kaybı daha az ve siyah ırktan kadınların kemik kaybı önemsizdir.

Bir çok kadının menopoz önce ve sonrası dönemlerdeki gıdalarında yeterli ölçüde kalsiyum bulunmuyor. Oysa dengeyi bozulmaması için bu dönemlerde bol kalsiyum taşıyan besinlerden ya da kalsiyum ihtiva eden preparatlardan yararlanmaları gerekir. Alkol, kafein, tütün, sert içkiler, kalsiyumu bağladıklarından, kullanımından kaçınılmalıdır. Ayrıca kırmızı et ve sebzeler kalsiyum emilmesini inhibe ederler. Her ne kadar sebzeler sindirim için çok gerekli iseler de

kalsiyum alındığında yenmemesi önerilmektedir.

Laser Işını Anestezide

"Tokyo Hirowo Hospital" doktorlarından Akinori Nagasawa'ya göre laser uygulaması dental anestezide başarıyla kullanılabilir. Dr. Nagasawa dental operasyonlarında laser ışını radyasyonunun ağrıları tümüyle ortadan kaldırdığını açıklamaktadır.

20 watt laser (0.1 dak. 50 kez aralıklı, 1.06 micron dalga boyu) tatbik edilen 30 hastanın diş çekimi ve başka müdahalelerinde hiç bir ağrı duyulmamıştır.

Sağlık Sorunlarında İşbirliği

"Uluslararası İş Örgütü"nün "Avrupa Tıbbi Bakım Anlaşması" adı altında bir protokol hazırladığı bildirilmektedir. Bu protokol ile Finlandiya, Federal Almanya, Demokratik Almanya, Macaristan, Hollanda, Norveç, İsveç, İsviçre ve Türkiye halkının sağlık sorunlarını müştereken ele almak planlanmaktadır.

Kalb Hastalıklarının Gözetimi

Bir projeye göre en az 20 ülkede kardiyovasküler hastalıklar geniş çapta gözetime alındı. Rapora göre (MoniCa), "Dünya Sağlık Örgütü" alanında 30 kadar araştırmacı grubun, 20 den fazla ülkede 300.000 kadar insanın, kan lipidleri, kan basıncı, diyet ve sigara içmesi olaylarının izlenmesini istedi.

İki yıl devam eden bu çalışmalar sonunda, Australia, Belçika, Kanada, Finlandiya, Yeni Zelanda ve ABD gibi gelişmiş ülkelerde, iskemik kalb hastalıklarındaki azalma gözlenmiştir. Mısır ve Endonezya gibi diğer ülkelerde mortalite aynı kalmış ya da yükselmiştir. Projenin amacı mortalitedeki düşüşün neden ya da nedenlerini bulmaktır.

Gözlenen nedenler myokard enfarktüsü tedavisinin daha düzenli yapılması yüksek kan basıncının kontrolü, sigara içmemek, yaşam biçimindeki değişiklikler örneğin yağsız diyetle beslenmek gibi faktörler sayılabilir.

"Dünya Sağlık Örgütü" araştırmacılarının elde ettikleri veriler çeşitli kardiyovasküler hastalıklara karşı planlanacak programların hazırlanmasını kolaylaştıracaktır.

Sovyetler Birliği'nde Kardioloji Kenti

8 yıldan beri çalışmakta olan Sovyetler Birliği Kardioloji Araştırma Merkezi, tüm dünya uzmanlarının övgüsünü kazandı. Nitekim bir araştırmacı bu merkez için Kardioloji Kenti deyimini kullanmış-

Dünyada Tıp ve Sağlık Sorunları

tır. Geniş bir bütçesi olan bu kompleks için bir kaleme 117 milyon Dolarlık bir alet satın alınabilmektedir.

ABD de olduğu gibi SB de de kardiovasküler hastalıklar birinci derecede ölüm sebeplerindedir. Ve yapılan araştırmalar SB'nde kalb hastalıklarına bağlı ölüm oranının 1960-1980 arası iki kat artmış olduğunu gösterir. ABD araştırmacılarına göre SB deki kalb hastalıkları sebepleri arasında alkol, sigara, kalabalık yerlerde bir arada yaşamın getirdiği stres sayılmaktadır. Merkezin araştırmalarının odağı arteriosklerozun gelişmelerinin açıklanmasıdır. Merkez direktörü Yevgeni Chazov ve arkadaşları, dolaşımdaki öldürücü trombozların çözülmesini sağlayan bir çok droglar hazırlamışlardır. Bunlardan birisi streptokinasin çok etkili bir türüdür. Bu drogun Batıdaki kullanımını giderek arttırmaktadırlar. Merkez aynı zamanda Sovyet vatandaşları arasında muhtemel risk faktörlerini de araştırmaktadır.

20 kentte kurulan ve 1000 den fazla istatistik uzman, bilgisayarlar yardımıyla çalışma alanlarını genişletmektedirler.

Chazov, Merkezin 10 yıl içinde arterioskleroz sorununu çözeceğinden emin olduğunu ifade etmektedir. Merkez bu amaç için yüzlerce yerel kuruluş, Bölge Sağlık Kurum ve Hastaneleri, doktor, bilgin koordinatör ve kardiologların araştırma ve tedavileriyle ilgilenmektedir. Sağlık Bakanlığının kalb hastalıklarından korunmayla ilgili programları fabrika ve okulları da içerir.

Merkezin ayrıca 2 önemli projeyi de yürüttüğü bilinir. Birincisi Yüksek kan basıncı kontrolünde diyet ve egzersiz denenmesi, ikincisi 1984 yılında ülke çapında her Sovyet vatandaşının EKG sı çekilmesiyle kardiyak arrestin sebeplerini saptamaya çalışılmasıdır.

Çin, Tıbbi Araç-Gereç İçin Büyük Bir Pazar Olacaktır

2000 yılına kadar tıbbi araç-gereç için Çin'in, dünyanın en büyük pazarı olması için projeler hazırlanmaktadır. Çin genel bütçesinin en az % 5 ini bu harcama için ayırmış bulunmaktadır.

Çin'deki ciddi hastalıkların türü giderek endüstrilemiş batılı ülke halkı hastalıklarına benzemeye başlamıştır. Ve doktor sayısının artmasıyla elektro-medikal araçlara ve röntgen cihazına daha fazla ihtiyaç duyulacaktır. Çinli otoriteler, özellikle tanı araç-gereci satın alacak bir pazar olmayı düşünmektedirler.

"World Wide Medical Markets"ın hazırladığı bir raporda, Çin'in ilaç ve

tıbbi ürünler ticareti yönünden Japonya'ya benzediği ifade edilmektedir. Bugün için Çin bu konuda küçük bir pazar olduğu halde, ülkenin sağlık yönünden modernleşmesi yakın bir gelecekte geniş bir alan yaratacaktır. Rapora göre bugün için Japonya daha iyi bir pazardır. Japonya'nın 1982 yılında 69.5 milyon Dolar tıbbi araç ithaline karşı, Çin'in komünist olmayan ülkelerden ithalati 92 milyon dolardır. Yine rapora göre teknoloji transferi için gereken ortam mevcuttur.

Çin'de satınalma kararı "Ulusal Çin İlaç İthalat ve İhracat Kurumu"na aitse de ülkenin temel 6 Tıp Merkezinin de onayı gerekir.

Sigara İçenler Yanmış

Japonya Tohoku Üniversitesi tıbbi araştırmacıları insan kanının (chemiluminescence) ini keşfettilerini bildirdiler. Kanda bir takım aletlerle, tek tek photon'lar halinde ölçülebilen chemiluminescence, ısı ortaya çıkmadan, kimyasal işlem sonucu çok zayıf bir ışık olarak bulunur. Kanın taşıdığı oksijenin kimyasal aktivitesiyle ilişkin olduğu düşünülebilir.

Araştırmacılar, çalışmalarında, sağlıklı ve sigara içmeyenlerden alınan 2 ml kan örneğinde 300 dakikada 500 photon saymışlar. Sağlıklı ama sigara içenlerin aynı miktardaki kan örneklerinde Kanserli ve diyabetiklerde olduğu gibi bunun 3 ya da 4 katı photon bulunmuş.

Bir İsveç'li Ekip İnsan Beynine Sağlam Hücre Nakletti

İsveçli nörologlardan oluşan bir ekip iki Parkinsonlu hastanın beynine uygun hücreler naklettiler. Bu, insan beynine yapılan ilk doku nakli olayıdır.

Stockholm, "Karolinska Institute" inden nöroşirüjyen Dr. Lars Olson'un açıklamasına göre, İsveçli ekip hastaların kendi böbreküstü bezlerinden alınan hücreleri beyin dokusuna implante etmişler. Bu işlemle chromoffine hücrelerinden bir küme, beyinde kas hareketleri bölgesine yerleştirilmiştir.

1. vaka 62 yaşında erkek, ameliyattan sonra salah göstermiş, 2. vaka 46 yaşında kadın, yüz mimiklerinde ve yürümesinde düzelme görmüştür.

İsveçli ekip 3. bir ameliyata hazırlanmaktadır.

ABD Sağlık Politikasında Düzen Değişimi

ABD de doktor sayısının çok artması, tıp hizmetlerindeki harcamaların aşırı yükselmesi nedenleri ile, ülkede halen yürürlükte olan sağlık politikası gelecek

yıllarda ciddi değişikliğe uğrayacaktır.

Yeni düzenleme, doktor gelirini yükseltmesi, çalışma alanını genişletmesi yanı sıra sigortalı hastanın da daha fazla para ödemesini öngörmektedir. Bugünkü koşullarda bir çok değişikliğe gereksinim var. Nitekim At and T, Ford, Chrysler, W.R. Grace ve Citibank gibi önemli kuruluşlarda görüldüğü gibi sağlık hizmetleri harcamaları iki kattan fazla yükselmiştir. Örneğin 1977 de 33 milyar dolar olan sağlık sigorta ödentisi, bugün 78 milyara ulaşmıştır.

Bugün için doktorlar, hastanelerle, tedavi hakkı olan diplomasız doktorlarla (mutatabiblerle) ve de kendi meslektaşlarıyla, hastaların dolarlarını kapmak için kıyasıya bir savaşa girmiş bulunuyorlar.

Sağlık ve İnsan Hakları Bakanlığınca, ABD'de 1970 yılında aktif çalışan doktor sayısı 311.203 iken, 1980'de 435.545'e yükselmiş bulunuyor. Aynı Bakanlığa göre 1990 yılında bu sayının 563.276 ya ve 2000 yılında 665.730'a ulaşması beklenmektedir. Doktor sayısının artışı doktorların gelirinin azalması sonucunu doğuracaktır.

Bu dönemde ele alınan değişikliklerden umulan sonuçlar şunlardır,

- Doktorlar arası yarış, onları hastaya daha fazla yaklaştıracak, daha fazla ilgi göstermek zorunda bırakacak. Hastanın derdi dınlenecek, hasta eğitilecek ve ev ziyaretleri sıklaşacaktır.
- Kadın doktor sayısında da bir artış olacaktır. 1980 yılında tüm doktorların % 11.6 sı kadinken, 2000 yılında bu oran % 20 ye ulaşacaktır.
- Doktor sayısının artışı kırsal alanlardaki doktor açığını kapatacaktır.
- Yeni düzen, grup çalışmalarının çeşitli biçimlerini yaygınlaştıracak, bireysel çalışmalar da kendine göre gelişecektir.
- Tıbbi harcamalar sağlık hizmetlerinde yükselecek, ferdi sigorta primleri artacak, kapsamı genişleyecektir.
- Doktor-hastane yarışında, hastanelere biriken dolarlar daha küçük ünitelere kayacaktır.
- Daha şimdiden mali yönden çok sıkışık durumda olan hastaneler kapanmaya zorlanacaklar ve sonuç olarak, bugün sayıları 6900 olan hastanelerin 1990 yılında 1000 kadarının kapanacağı sanılmaktadır.

"Hospitals and Healthcare International.
3-4 1984 Westport,
Connecticut/USA